

Anni Heininen

MYYNTISAAMISTEN RAHOITTAMINEN JA KÄSITTELY CASE-
YRITYKSESSÄ

Liiketalouden koulutusohjelma
2019

MYYNTISAAMISTEN RAHOITTAMINEN JA KÄSITTELY CASE-YRITYKSESSÄ

Heininen, Anni
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Syyskuu 2019
Sivumäärä: 42
Liitteitä: 0

Asiasanat: myyntisaamiset, IFRS-standardisto, konsernitilinpäätös

Opinnäytetyön tavoitteena oli saada tietoa toimeksiantajalle myyntisaamisten eri rahoitusvaihtoehdoista ja niiden vaikutuksesta yrityksen kirjanpitoon sekä tuottaa toimeksiantajalle havainnollinen yhteenveto factoringrahoituksesta ja toimittajarahoituksesta tapana rahoittaa yrityksen myyntisaamisia. Tämän lisäksi on myös huomioitava IFRS-standardiston mahdollinen vaikutus tilinpäätökseen.

Opinnäytetyö toteutettiin tapaustutkimuksena. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys pohjautui kirjallisuuteen, artikkeleihin, verkkosivuihin ja henkilökohtaisiin tiedonantoihin. Näiden pohjalta tehtiin tutkimusosuus.

Factoringrahoitusta ja toimittajarahoitusta on pohjustettu teoriaosuudella sekä havainnollistettu tilitiedoille. Havainnollistamalla saatiin laajempi ja konkreettinen käsitys eri rahoitusvaihtoehtojen käsittelystä yrityksen kirjanpidossa ja konsernitilinpäätöksessä.

IFRS-standardistoa käsiteltiin yleisesti, sekä syvällisemmin IFRS 9-standardia, joka käsittelee rahoitusinstrumenttien kolmea osa-aluetta: velkojen ja sijoitusten luokittelua ja arvostamista, arvonalennusta sekä suojauslaskentaa. IFRS 9-standardin huomioiminen oli olennaista, koska se määrittelee milloin yritys saa kirjata saatavansa pois taseestaan. Toimeksiantajayrityksessä IFRS 9-standardi liittyy jaksotettuun hankintamenomenetelmään. Myyntisaamisten käsittelyn ennakkolaskennan osalta on tutkimuksessa havainnollistettu varausmatriisi luottotappioiden ennakoimista varten.

Toimeksiantajayritys on osakeyhtiö, jonka tulee laatia konsernitilinpäätös. Tämän vuoksi konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat säännökset ja velvoitteet on otettu huomioon työssä.

FINANCING AND TREATMENT OF ACCOUNTS IN THE CASE COMPANY

Heininen, Anni

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

September 2019

Number of pages: 42

Appendices: 0

Keywords: accounts receivable, IFRS-standards, consolidated financial statement

The purpose of this thesis was to obtain information for the client about the different financing options for accounts receivables and their impact on the company's accounting and their impact on the company's accounting. Along with to provide the client with a visual summary of factoring and supply chain finance as a way to finance the trade receivables. In addition, the potential impact of IFRS-standards on financial statements must be taken in to account.

The thesis was carried out as a case study. The theoretical reference of the thesis was based on literature, articles, websites and personal references. Based on theory, a research contribution was made.

Factoring financing and supply chain finance have been grounded in the theory section and illustrated on T accounts. This illustrated a broader and more concrete understanding of how different financing options are dealt with in the company's accounting and consolidated financial statements.

The IFRS-standards was discussed in general, and more in depth with IFRS 9-standard, which deals with three aspects of financial instruments: classification and measurement of debt and investments, impairment and hedge accounting. Adherence to IFRS 9-standard was essential because it determines when an enterprise is permitted to derecognize a receivable. For the sponsoring company, IFRS 9-standard relates to the amortized cost method. Regarding the prepayment of trade receivables processing, the study illustrates the provisioning matrix for prediction of credit losses.

The client company is a limited liability company which is required to prepare consolidated financial statements. As a result, the provisions and obligations relating to the preparation of the consolidated financial statements have been considered in the work.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
1.1	Työn aihepiiri ja toimeksiantaja.....	5
1.2	Tavoite	5
2	TOIMEKSIANTAJA	7
2.1	Taustatiedot.....	7
2.2	Toiminta, johon opinnäytetyö liittyy	8
3	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUSTAPA JA MENETELMÄT.....	9
4	KESKEISET KÄSITTEET	11
5	MYYNTISAAMISET	14
6	MYYNTISAAMISTEN ERI RAHOITUSVAIHTOEHDOT.....	16
7	FACTORINGRAHOITUS	18
8	TOIMITTAJARAHOITUS	20
9	IFRS-SÄÄNTELY YLEISESTI	22
10	KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	24
11	MYYNTISAAMISTEN RAHOITUKSEN KÄSITTELY TILINPÄÄTÖKSESSÄ	27
11.1	Factoring	27
11.2	Toimittajarahoitus	29
12	MYYNTISAAMISTEN RAHOITUKSEN KÄSITTELY IFRS-STANDARDIEN MUKAAN LAADITUSSA KONSERNITILINPÄÄTÖKSESSÄ.....	31
13	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	35
13.1	Tulosten pohdinta ja johtopäätökset	35
13.2	Opinnäytetyöprosessi	35
13.3	Validiteetti ja reliabiliteetti	37
13.4	Ammatillinen kehitys, jatkotutkimus -ja kehittämisideat	37
	LÄHTEET.....	39

1 JOHDANTO

1.1 Työn aihepiiri ja toimeksiantaja

Aihepiiri opinnäytetyössäni on myyntisaatavien eli myyntisaamisten eri rahoitusvaihtoehtojen tarkastelua EU-alueen sisällä. Tarkasteltavina rahoitusvaihtoehtoina ovat factoringrahoitus ja toimittajarahoitus. Työssä tulee ottaa huomioon eri rahoitusvaihtoehtojen merkitys kirjanpitoon noudattaen IFRS-standardien mukaista sääntelyä.

Työni toimeksiantajana toimii Enersense International Oyj, joka on projekteihin erikoistunut rekrytoinnin ja resurssienhallinnan asiantuntijayritys. (Enersensen www-sivut 2018.) Toimeksiantajasta kerrotaan lisää edempänä.

Myyntisaamisten rahoittaminen täydentää yrityksen muuta rahoitusta esimerkiksi investointeja, ja sen rahoittamisvaihtoehtojen tarkastelu ja niiden kirjaaminen ovat yrityksen maksuvalmiuden kannalta tärkeää. Harkitsemalla myyntisaamisten rahoittamisen eri muotoja ja omalle yritykselle sopivinta tapaa, on mahdollista nopeuttaa myyntisaamisten kiertoaikaa.

Opinnäytetyölläni haluan kehittää osaamistani sekä saada lisää tietoa aiheesta, koska suoritetuillani koulun kursseilla asiasta on opetettu vain vähän. Aiheeseeni päädyin toimeksiantajan kautta.

1.2 Tavoite

Työn tavoitteena on tuottaa toimeksiantajalle havainnollinen vertailu factoringrahoituksen ja toimittajarahoituksen tavasta rahoittaa yritysten myyntisaamisia. Tavoitteena on myös huomioida IFRS-standardiston mahdollinen vaikutus tilinpäätökseen.

Näiden kahden tavoitteen lisäksi pyritään esittämään miten eri rahoitusvaihtoehdot vaikuttavat kirjanpitoon sekä miten rahoitusvaihtoehdot vaikuttavat yrityksen luottotappioon. Viimeisimpänä tavoitteena on tuottaa päätelmät vertailusta sekä IFRS-standardiston mahdollisesta vaikutuksesta kirjanpitoon.

2 TOIMEKSIANTAJA

2.1 Taustatiedot

Toimeksiantaja Enersense International Oyj on julkinen osakeyhtiö, jonka vuoden 2018 liikevaihto oli 47,4 miljoonaa euroa. Yhtiön toimialana on muu liikkeenjohdon konsultointi (toimialaluokitus 70220). Yhtiö sijaitsee Porissa ja sen tarkempi osoite on Konepajanranta 2, 28100 Pori. (Kauppalehden www-sivut 2019.)

Enersense International Oyj, josta myöhemmin käytetään nimitystä Enersense, vastaa työturvallisuudesta ja sen valvonnasta käyttäen myös kansainvälisiä kontaktejaan. Lisäksi se huolehtii laadunvalvonnasta sekä vastaa projektien dokumentoinnista ja raportoinnista tilaajavastuun edellyttämällä tavalla. (Enersensen www-sivut 2019.)

Toimitusketjun auditointiin, materiaalihankintoihin sekä resurssien hallintaan on Enersense toteuttanut E-Sense -nimisen ohjelmistoalustan. Pohjana tässä on SaaS-malli. SaaS on lyhenne englanninkielisistä sanoista "Software as a Service". Software as a Service tarkoittaa ohjelmiston hankkimista palveluna, perinteisen kertalicenssi-pohjaisen tavan ja ohjelmiston asiakaskohtaisen asentamisen sijaan. Toteutettu E-Sense core on käytössä kansainvälisesti suurilla teollisilla toimijoilla sekä urakoitsijoilla. (Enersensen www-sivut 2019.)

Enersense on erikoistunut vaativiin teollisuuden projekteihin, kuten suuriin teollisuuden rakennustyömaihin, sekä tuotantolaitosten huoltoprojekteihin. Sen palvelu keskittyy projektiosaamiseen ja -tiedon optimointiin. (Enersensen www-sivut 2019.)

Enersense rekrytoi työntekijät työkohteisiin, sillä periaatteella, että työntekijöiden muodostama tiimi vastaa työskentelystä kokonaisuudessaan. Yhtiö pyrkii suunnittelemaan projektikohtaisesti toimivimman sekä tehokkaimman kokonaisuuden kyseessä olevalle yritykselle. (Enersensen www-sivut 2019.)

2.2 Toiminta, johon opinnäytetyö liittyy

Opinnäytetyö keskittyy myyntisaamisten rahoittamisen rahoitusvaihtoehtoihin. Tarkoituksena on pohtia asiaa yleisesti, eikä yksinomaan toimeksiantajan yrityksen näkökulmasta.

Yleisen tarkastelun lisäksi tutkitaan factoringrahoituksen ja toimittajarahoituksen vaikutusta toimeksiantajan tilinpäätökseen. Tilinpäätöksessä pyritään huomioimaan IFRS-standardien mahdollisen vaikutuksen.

3 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUSTAPA JA MENETELMÄT

Opinnäytetyön toteutustapana käytetään tapaustutkimusta (eng. case study). Tapaustutkimuksessa tarkastellaan yhtä tai useampaa tapausta. Päämääränä on määritellä, analysoida ja ratkaista tutkimuskysymys. Jotta päämäärä saavutetaan, pyritään käyttämään erilaisia aineistoja rinnakkain. Tutkimuskysymyksen rakentamisessa saatetaan lisäksi käyttää apuna aikaisempaa teoriaa aiheesta. (Eriksson & Koistinen 2014, tiivistelmä.)

Tapaustutkimusta käytetään laajalti menetelmänä liiketaloustieteessä, kun tutkitaan yrityksiä ja eri organisaatiokäyttäytymistä. On tärkeää, että tutkimus kytkeytyy aikaisempaan teoriapohjaan, sen muodostaessa perustan tehtäville analyyseille sekä tulkinnoille. Työn tuloksissa on päämääränä ymmärtää ja tulkita syvällisesti yksittäisiä tapauksia niiden kontekstissa. (Aaltio-Marjosola 1999.)

Tapaustutkimuksen avulla pyritään ymmärtämään yritystä tai muuta kehittämisen kohdetta kokonaisvaltaisesti realistisessa toimintaympäristössä, joka tuo työhön syvällisyyttä. Tapaustutkimuksessa on lähinnä tarkoitus saada selville paljon tietoa suppeasta kohteesta. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 52.)

Tapaustutkimus menetelmänä soveltuu kehittämistyön lähestymistavaksi, kun halutaan ymmärtää syvällisesti kehittämisen kohdetta tai kohteita. Kohde valitaan työelämän kehittämistyössä käytännön tarpeen ja asetettujen tavoitteiden perusteella. Tapaustutkimus on myös mahdollista toteuttaa kahden tai useamman kohteen vertailuna. (Ojasalo ym. 2015, 53.)

Tapaustutkimus sopii opinnäytetyöhöni, koska perehdyn toimeksiantajan toimintaan ja pyrin tuottamaan siitä myös perustellun yhteenvedon sekä vertailun. Tapaustutkimus on myös parhaiten sovellettavissa tämän tyyllisen opinnäytetyön aiheen ymmärtämisessä ja tutkimisessa. Tiedonkeruumenetelminä tässä laadullisessa tutkimuksessa olen käyttänyt pääosin kirjallista aineistoa eli dokumentteja, kuten verkkosivustoja ja kirjoja. Näiden lisäksi olen käyttänyt muutamia henkilölähteitä, kuten Enersense Oyj:n Group Account Manageria ja Nordean Global/Local Product Manageria. Enersensen

muita tietoja en ole työssä käyttänyt, koska tavoitteena on havainnollistaa tutkimus yleisellä tasolla.

4 KESKEISET KÄSITTEET

Ennen varsinaisten myyntisaamisten rahoitusvaihtoehtojen tarkempaa pohdintaa on syytä käydä läpi muutama opinnäytetyössäni esiintyvä keskeinen käsite lyhyesti.

Tapaustutkimus

Tapaustutkimusta ja sen soveltamista on käyty läpi jo edellisessä kappaleessa, mutta lyhyesti tapaustutkimuksessa on päämääränä tarkastella yhtä tai useampaa ”tapausta”. Päämääränä on niiden määrittely, analysointi ja ratkaisu. (Eriksson & Koistinen 2014, tiivistelmä.)

IFRS-standardi

IFRS- lyhenne tulee englanninkielien sanoista International Financial Reporting Standards. IFRS-standardisto on Euroopan unionin alueen listayhtiöiden käyttämä tilinpäätösstandardi, jonka avulla he laativat konsernintilinpäätöksensä. Standardien mukaisen tilinpäätöksen tavoitteena on yhdenmukaisempi tilinpäätöskäytäntö kaikissa EU-maissa. (Roine 2005, 3-4.) EU:n maiden listatut yhtiöt ovat velvoitettu noudattamaan standardia jo vuodesta 2005 alkaen. (Ihamäki 2018.)

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset ovat osa yrityksen käyttöpääomaa eli yrityksen investointeja lyhytaikaiseen omaisuuteen. Myyntisaamisia kertyy kaupan myyvälle osapuolelle esimerkiksi, kun asiakas maksaa vasta myöhemmin laskulla ostamansa tuotteen. Nämä ostot kirjataan pois myyntisaamisista vasta silloin, kun asiakas on maksanut laskunsa. (Niskanen & Niskanen 2016, 367-378.)

Myyntisaamisten rahoitus

Myyntisaamisten rahoitus on käyttöpääoman rahoitusmuoto, jolla vapautuu pääomaa yrityksen käyttöön. Vapautunut käyttöpääoma parantaa yrityksen maksuvalmiutta ja keventää tasetta, jos yritys lyhentää pitkäaikaisia velkojaan. (Nordea Rahoituksen www-sivut 2019.)

Factoringrahoitus

Factoringrahoituksessa yritys joko myy myyntisaamisensa rahoitusyhtiölle tai saa luottoa rahoituslaitokselta myyntisaamia vastaan. Myyntisaamisten myymisessä rahoitusyhtiö ostaa yrityksen kaikki myyntisaamisten ja maksaa yritykselle sovitun hinnan. Myyntisaamisten luotottamisessa yritys saa myyntisaamia vastaan luottoa käytettäväksi ja vasta, kun tilaaja on maksanut suorituksen, rahoituslaitos vapauttaa yritykselle loput myyntisaamisten arvosta. (Finance Linkin www-sivut 2019.)

Toimittajarahoiutus

Toimittajarahoiituksessa ostajayritys järjestää rahoitusohjelman, jossa toimittajayritykset voivat saada maksun tuotteitaan tai palvelujaan vastaan jo muutamassa päivässä ja säästyvät odotukselta eräpäivään. Rahoitusmallissa pankki maksaa hyväksytyt laskut toimittajille ilman takautumisoikeutta. (Edisten www-sivut 2019.) OpusCapitan Miikka Savolaisen mukaan toimittajarahoiituksessa pk-yritys pystyy rahoittamaan laskunsa hyödyntäen ison yrityksen rahoitusasemaa, toiseksi pk-yritys saa rahaa ilman vakuuksia ja kolmanneksi rahoitus vaikuttaa kassavirtaan positiivisesti, kun raha saadaan heti. (Simola 2015.)

Konserni

Konserni on kahden tai useamman yrityksen taloudellinen kokonaisuus. Konsernissa emoyhtiöllä on yksin, tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien yritysten kanssa, määräysvalta yhdessä tai useammassa tytäryhtiössä. (Mäkelä, Reponen, Pohjonen & Honkamäki, 2012, 18.)

Maksuaika

Maksuajalla tarkoitetaan sovittua eräpäivää, jolloin maksusuoritus on viimeistään maksettava. Eräpäivänä rahan ei kuitenkaan vielä tarvitse olla velkojan käytettävissä, sillä maksut eri pankkien välillä kulkevat jopa muutaman päivän viiveellä, mutta maksun tulee olla todistettavasti maksettuna eräpäivään mennessä. (Suomen Perintätoimiston www-sivut 2019.)

Maksuvalmius

Maksuvalmius mittaa yrityksen kykyä selviytyä maksuistaan ajallaan sekä edullisimmalla tavalla. Maksuvalmiuden tunnuslukuna käytetään kahta mittaria current ratio,

joka mittaa yrityksen maksuvalmiutta sekä rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä ja quick ratio, joka mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan mittaamalla kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. (Alma Talentin www-sivut 2019.)

Myyntisaamisten kiertoaika

Myyntisaamisten kiertoajan tunnusluku kertoo keskimääräisenä lukuna sen, kuinka monta päivää yrityksen liikevaihto on saamisina, ennen kuin se on rahana kassassa. Lukua käytetään yrityksen perinnän tehokkuuden mittaamiseen. (Alma Talentin www-sivut 2019.)

5 MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset ovat iso osa yrityksen talouden hallintaa, koska yritykset tyypillisesti antavat myymilleen tuotteille tai palveluilla maksuaikaa. Tätä maksuaikaa pidetään nykyään lähes itsestäänselvyytensä. Myös useat yksityishenkilöiden ostot maksetaan muulla tavoin kuin käteisellä. Tämän tyyppisen maksamisen mahdollistaa esimerkiksi eri pankkien ja luottolaitosten tarjoamat luottokortit. Maksuajan pituudesta, -ehdoista sekä -myönnettävyydestä päättävät yritykset itse eri motiiveilla, esimerkiksi asiakkaan maksukyvyyn perusteella. (Niskanen & Niskanen 2016, 387-388.)

Myyjälle käteismyynti on paras vaihtoehto, koska silloin yritys saa rahat heti käyttöönsä, eikä siihen liity luottokauppaan kohdistuvia riskejä. Tavaraa ja palvelua kuitenkin myydään enemmän luotolla ja siitä syntyy myyntisaamisia, joka vaatii rahoittamista joko omalla tai vieraalla pääomalla. Myyntisaamisiin liittyy näin ollen myös luottoriski, koska myynti tapahtuu yleensä vakuudettomasti. Luottoriskistä aiheutuvat luottotappiot pienentävät yrityksen tulosta. Tämän vuoksi on tärkeää kiinnittää huomiota asiakkaan luottokelpoisuuteen. (Talponen 2002, 14-27.)

Maksuajan pituuden myöntämiseen vaikuttavat eri tekijät. Maksuajan myöntämiseen vaikuttaa yritysten välinen kilpailu. Ostajien kohdalla taas pidempi maksuaika voi toimia ratkaisevana tekijänä ostopäätöstä tehdessä. Maksuajan pituuden myöntämiseen voi vaikuttaa myös rahoitukselliset syyt. Yrityksen rahoituksellisille syyille myöntää luottoa eli maksuaikaa on yhteistä, se että myyjä selkeästi rahoittaa asiakkaansa toimintaa. Tämän tyyppisissä tapauksissa maksuaikaa myöntävät yritykset ovat sellaisia, jotka saavat helpommalla ja edullisimmilla ehdoilla rahoitusmarkkinoilta lainaa kuin yritykset, joille he myöntävät maksuaikaa eli myyntisaamisia. Edellä mainitussa tapauksessa myöntävän yrityksen oletetaan olevan suurempi kuin asiakkaansa. (Niskanen & Niskanen 2016, 387-388.)

Toisena näkökulmana on myyvän yrityksen "luottosuhde" asiakkaaseen. Myyjällä ja ostajalla on kiinteämpi asiakassuhde, kuin mitä ostajalla ja pankilla. Näissä tapauksissa myyvällä yrityksellä on suurempi kiinnostus rahoittaa ostajia kuin pankilla. Tämä pohjautuu siihen, että myytävän tuotteen arvo on myyjälle ja ostajalle tärkeä, vaikka pankille se olisi lähes arvoton. (Niskanen & Niskanen 2016, 387-388.)

Maksuajan -ja ehtojen myöntäminen voi olla myös hinnoittelun väline. Räätelöimällä maksuehtoja asiakaskohtaisesti voi yritys vaihdella hintoja eri ostajien välillä, ilman, että bruttohinta vaihtelisi asiakkaiden välillä. Esimerkiksi korkeamman riskiluokituksen asiakkaille hinta on yleensä kalliimpi, kun yritys jättää käteisalennuksen myöntämättä. Maksuehtojen käyttäminen on erityisesti suuren markkinavoiman omaavien yrityksen hinnoittelun väline. Yrityksellä on myös vaihtoehtona tuotannon supistamisen sijasta tarjota asiakkailleen enemmän maksuaikaa ja suurempia käteisalennuksia, kun myynti ei suju odotetusti. (Niskanen & Niskanen 2016, 388.)

Myyntisaatavien seuranta on yritykselle keskeistä, jotta myyntisaatavien taso ja suhde muihin yrityksen lyhytaikaisiin eriin pysyy hallinnassa. Seurannasta saatua tietoa käytetään esimerkiksi yrityksen kassabudjetin laatimisessa. Myyntisaamisia seurataan myyntisaamisten kiertoaajalla. (Niskanen & Niskanen 2016, 390.)

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo sen, kuinka monta päivää yrityksen liikevaihto on saamisina, ennen kuin raha kirjautuu kassaan. Tehostamalla kiertoaikaa, yritys voi parantaa likviditeettiä. Tasapanoisella likviditeetillä tarkoitetaan tilannetta, jossa myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika on lähes sama. (Alma Talent www-sivut 2019.)

Myyntisaamisten kiertoaajan laskusääntö on seuraavalla laskukaavalla:

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{365 * \text{Myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto (12kk)}}$$

(Alma Talent www-sivut 2019.)

6 MYYNTISAAMISTEN ERI RAHOITUSVAIHTOEHDOT

Myyntisaatavarahoitus vapauttaa myyntisaataviin sitoutunutta pääomaa käyttöön, parantaa riskienhallintaa, keventää tasetta ja parantaa yrityksen taloudellisia tunnuslukuja, sekä rahoituksen hallintaan kehitetyt sovellukset tehostavat yrityksen toimintaa. (Nordea Rahoituksen [www-sivut](#) 2019.) Myyntisaatavien rahoitus tekee kassan ja maksuvalmiuden suunnittelusta helpompaa. Kassavirtojen nopeutuessa myös rahan-kierto ja myyntisaatavien kiertoaika nopeutuu. (Rahoittamon [www-sivut](#) 2019.)

Myyntisaamisten rahoituksessa on sovittava maksuehdoista, jotka vaihtelevat toimialoittain. Maksuehdot jaetaan kahteen eri päätyyppiin. Nämä kaksi päätyyppiä ovat toimitukseen sidotut maksuehdot ja aikaan sidotut maksuehdot. On myös olemassa yleisiä maksuehtoja, jotka vaikuttavat maksuehtojen sopimukseen. Näitä ovat muun muassa myyjän vahvuus markkinoilla, pääoman saatavuus myyntisaamisten rahoittamiseen, voittomarginaalit, ostajan rahoituksellinen asema ja luoton vakuudet. (Talponen 2002, 27.)

Myyntisaamiset ovat mahdollista arvopaperistaa ja hankkia niille parhaimman luokitellun pankin tai vakuutusyhtiön takauksen, jonka jälkeen myyntisaamisten myyminen markkinoilla onnistuu mahdollisimman alhaisella korolla. Tämä vapauttaa yrityksen pääomaa esimerkiksi yritysostoihin sekä muihin investointeihin. (Talponen 2002, 26.)

Yleisin myyntisaamisten rahoitusmuoto on factoringrahoitus, mikä ilmenee käyttäessä internetissä hakusanaa myyntisaamisten rahoitus, - suurin osa hakutuloksista liittyy factoring rahoitukseen. Factoring rahoitusta, sekä saman tyyppistä toimittajarahoitusta käsitellään tarkemmalla tasolla myöhemmin.

Rahoitusvaihtoehtoja on factoringrahoituksen ja toimittajarahoituksen lisäksi monia muita, mutta ne ovat vähemmän yleisiä. Eri rahoitusyhtiöillä on erinimisiä tuotteita. Laskusaatavarahoitus ja laskuluotto ovat factoringrahoituksessa käytettyjä tuotenimiä, ne ovat molemmat luottolimiittejä. Laskusaatavarahoitus on rahoitusvaihtoehto, jossa pankki maksaa luottoa siirrettyjä saatavia vastaan. Laskuluotto on rahoitusvaihtoehto,

jonka vakuutena toimivat myyntisaamiset ja sen avulla yritys voi rahoittaa vientisääntäviä ja lisäpalveluna kattaa ostajariskiä luottovakuutuksella ja perintäpalvelulla. (Nordea Rahoituksen www-sivut 2019.; Danske Bankin www-sivut 2019.)

Käteisalennuksella myyjä voi nopeuttaa myyntisaamisten kassaan saamista. Tämä on kuitenkin tavaran tai palvelun myyjälle kallis vaihtoehto, mutta asiakkaalle hyvä vaihtoehto. Esimerkiksi myyjän kannalta kannattavampaa on kärsiä 90 päivän maksuviive kuin antaa 2%:n käteisalennus 30 päivän maksuehdolla. (Talponen 2002, 17.)

7 FACTORINGRAHOITUS

Factoringrahoitus on yksi tapa rahoittaa yrityksen tarvitsemaa käyttöpääomaa. Kyseisen rahoituksen avulla yritys voi joko myydä tai luotottaa myyntisaamisiaan rahoitusyhtiölle. (Leppiniemi & Leppiniemi 2007, 416.) Factoring-termi ymmärretään eri maissa eri tavalla, mutta tässä käsitellään Suomessa yleistermiksi muodostunutta saatavien rahoittamista. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Factoringrahoituksen avulla yritys saa laskuilleen pidemmän maksuajan, eikä sen tarvitse odotella asiakkaiden maksamisia. Laskujen maksuajoissa yleistä on, että isompien palveluiden tai tuotteiden tilauksilla on pidemmät maksuajat ja tämän vuoksi myyntisaatavat voivat olla suuria. Keski-Euroopassa toimivien yritysten maksuajat voivat olla jopa 3 kuukautta. (Svean www-sivut 2019.) Suomessa toimivien yritysten normaalina maksuaikana pidetään 30 päivää ja kaupallisten sopimusten laki velvoittaa, että yli 30 päivän maksuaikaehdoista tulee sopia erikseen. (Rantakoski 2018.; Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 30/2013, 4§.)

Factoringrahoituksen edellytyksenä on rahoitussopimus asiakkaana toimivan yrityksen ja rahoitusyhtiön välillä. Rahoitussopimuksessa määritellään rahoitusta ja vakuutta koskevat yksityiskohtaiset vakioehdot. Rahoitussopimuksessa määriteltäviä tekijöitä ovat muun muassa luoton enimmäismäärä ja sille laskettava korko, sekä factoringpalkio. (Tepora 2013, 272.)

Factoringrahoituksen luotottamisessa rahoitusyhtiö käyttää yrityksen myyntisaatavia vakuutena antamaansa luottoa vastaan. Näin ollen voidaan puhua vakuudellisesta luotosta. Useat rahoitusyhtiöt neuvottelevat maksuehdoista asiakkaidensa kanssa ja näin ollen mahdollistaa maksuehtojen kilpailuttamisen. (Rosenthalincin www-sivut 2019; Visman www-sivut 2019.) Yleistä on, että tässä luototuspohjaisessa factoringissa rahoitusprosenttina käytetään 80%, mutta käytännössä se voi vaihdella koko skaalalla. Muun muassa Nordea pankissa luototuspohjaisesta factoringista käytetään termejä laskuluotto tai laskusaatavarahoitus. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Saatavien myynnissä rahoitusyhtiö ostaa erikseen sovittujen ostajien myyntisaatavat ja maksaa asiakkaille laskujen arvoa vastaavan kauppahinnan tilille. Tässä tapauksessa

myyntisaatavat poistuvat asiakkaan taseesta ja realisoituvat kassaan. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Factoringrahoitus sopii parhaiten kasvaville yrityksille, joiden toimialoilla on olennaista pitkät maksuajat, jotka puolestaan saattavat perustua esimerkiksi sesonkivaihteluihin. Factoringrahoitukseen on myös mahdollista liittää myyntireskontran hoito ja myyntisaatavien huomautus- ja perintäpalvelu. Tämä mahdollistaa kasvavalle yritykselle enemmän aikaa keskittyä muihin kasvun osa-alueisiin. (Rahoittamon www-sivut 2019.)

Factoringrahoituksessa myyntisaatavien myynti rahoitusyhtiölle ei ole varsinaista lainaa, eikä näin ollen kasvata vierasta pääomaa taseessa. Myyntisaamisten myynnistä saadut varat kirjataan kassa -tai pankkitilille ja vähennetään myyntisaamisista, yrityksen myydessä myyntisaatavansa rahoitusyhtiölle. (Entrepreneurin www-sivut 2019.; Leppiniemi & Leppiniemi 2007, 419.)

Myyntisaatavien luotottaminen on kuitenkin lainaa, kun luotottava yritys luotottaa myyntisaamisensa rahoitusyhtiölle. Tämä kirjataan factoringsaamiseksi ja vähennetään myyntisaamisesta ja kun rahoitusyhtiö maksaa ennakon se kirjataan kassa tai pankkitilille ja vähennetään factoringluotto tililtä. (Leppiniemi & Leppiniemi 2007, 417-418.)

8 TOIMITTAJARAHOITUS

Toimittajarahoitus on uusi rahoitusmalli etenkin pk-yrityksille (pienille ja keskisuurille yrityksille), jossa sekä ostaja että myyjä voivat saada joustoa maksuaikoihin. Kyseisessä rahoituksessa toimittajayritys eli pk-yritys lähettää toimitetusta tuotteesta tai palvelusta laskun ostajayritykselle eli suuremmalle yritykselle. Laskun hyväksynnän jälkeen mukana rahoitusjärjestelyssä oleva rahoitusyhtiö maksaa myyjälle saatavat muutaman päivän sisällä, kun taas ostaja voi neuvotella rahoitusyhtiön kanssa itselleen pidempää maksuaikaa. (Saastamoinen 2014.)

Toimittajarahoitus käynnistetään yleensä ostajaosapuolen aloituksesta, jolla on tavoitteena optimoida käyttöpääomaansa pidentämällä ostovelkoja, mutta haluaa tarjota toimittajalleen mahdollisuuden saada rahat tililleen aiemmin kuin eräpäivänä. Yleensä kun ostaja tarjoaa toimittajarahoitusta, on sillä kiinteä hinta. Tämä kiinteä hinta on neuvoteltu ostajan ja rahoitusyhtiön välillä perustuen ostajan takaisinmaksukykyyn. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Toimittajarahoituksen tavoitteena on saada yrityksen käyttöpääoma mahdollisimman nopeasti takaisin yrityksen käyttöön eli lyhentää maksuaikoja, jotka voivat olla jopa yli 60 päivää. Toimittajarahoituksen avulla yritys saa rahat käyttöön jo muutaman päivän sisällä ja voi investoida ne muualle. Tällä tavalla yritys voi kasvattaa liikevaihtoaan. (Länsisyrjä & Hokkanen 2014.) Toimittajayritykselle toimittajarahoitus antaa mahdollisuuden tarjota pitkiä maksuehtoja laskulle, mikä ei ilman rahoitusjärjestelyä olisi mahdollista. Toimittajarahoituksessa rahoitusyhtiö maksaa toimittajalle kauppasumman jo muutamassa päivässä. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Toimittajarahoituksesta aiheutuvat kulut ovat pääsääntöisesti toimittajayrityksen, eli rahoituksen kulut vähennetään maksettavasta kauppahinnasta. Kirjanpidon näkökulmasta toimittajat voivat kuitenkin kirjata saatavan pois taseestaan. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Kyseisessä rahoituksessa pk-yritys pystyy rahoittamaan laskunsa hyväksikäyttäen isomman yrityksen rahoitusasemaa ja pienentämään omia rahoitukseen kohdistuvia

kustannuksia. Lisäksi pk-yrityksellä on mahdollisuus saada rahoitusta ilman vakuuksia ja kassavirta paranee, kun rahat saadaan heti käyttöön. Toimittajarahoitukseen liittyvät ostajayrityksen taloudellisen aseman riskit eli jos ostajayrityksen taloudellinen tilanne heikkenee, voi rahoitusyhtiö lopettaa rahoittamisensa. (Simola 2015.)

Toimittajarahojärjestelmän toi Suomeen OpusCapita -niminen yritys vuonna 2015 ja se on ollut yritysten käytössä vuoden 2016 alkuvuodesta alkaen. Toimittajarahojärjestelmä on ollut jo aikaisemmin käytössä muun muassa Hollannissa ja Isossa-Britanniassa. OpusCapita on talousprosessien kehittämiseen sekä automatisointiin erikoistunut yritys. (Länsisyrjä & Hokkanen 2014.)

9 IFRS-SÄÄNTELY YLEISESTI

Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia myyntisaatavien rahoitusta sekä sen vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Tämän vuoksi on syytä tarkastella konsernitilinpäätöstä ja sen, laatimista varten säädettyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS-standardit).

Yleiskäyttöisen raportoinnin tavoitteena on antaa taloudellista tietoa kansainvälisesti raportoivasta yhteisöstä, joka on hyödyllistä sijoittajille, lainanantajille ja muille velkojille päätöksenteossa. (Dieter & Ludenbach 2013, 1.) IFRS-standardien tavoitteena on lisäksi tuoda avoimuutta, vastuullisuutta ja tehokkuutta maailmanlaajuisille rahoitusmarkkinoille. Standardit palvelevat kaikkien yleistä etua luottamuksen, kasvun ja pitkän aikavälin taloudellisen vakauden edistämässä. (IFRS www-sivut 2019.)

Euroopan unionin listatut yhtiöt ja rahoituslaitokset laativat tilinpäätöksensä kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Standardit määrittelee Kansainvälinen tilinpäätösstandardilautakunta, joka on IFRS-säätiön standardointilaitos. Hallituksen edeltäjä on laatinut IAS-standardit, myös tällä nimellä standardisto saatetaan tuntea. (IFRS www-sivut 2019.)

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltaminen on pakollista tilinpäätöksessä kirjanpitovelvollisella, jonka liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin kohteena Eurooppaan kuuluvassa arvopaperipörssissä. (Kirjanpitolaki 30.12.2004/1304, 7a luku 2 §.)

Kansainvälinen tilinpäätösstandardilautakunta on kehittänyt myös pienille ja keskisuurille yrityksille räätälöidyn IFRS-standardiston, IFRS for SMEs. Tässä pk-yrityksille räätälöidyssä versiossa on jätetty osa standardeista pois, koska ne eivät ole merkityksellisiä pienimmille yrityksille. Räätälöidystä versiosta on jätetty pois muun muassa osakekohtainen tulos, osavuositarkastukset ja segmenttiraportointi. Lisäksi on muutettu monia periaatteita, jotka koskevat varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kirjaamista sekä arvostamisen yksinkertaistamista. (Suomela & Jaatinen 2016, 54-58.)

IFRS:n mukaisen tilinpäätöksen rakenne on pääosin samankaltainen suomalaisen hyvän kirjanpitoavan kanssa. Kirjanpitovelvollisen tulee ottaa huomioon, että IFRS:n standardit sisältävät yksityiskohtaisempia ja poikkeavia määräyksiä tilinpäätökseen kuuluvien erien arvostamisesta, jaksottamisesta sekä esittämisestä. (Ihamäki 2018.)

Tilinpäätöksen voi todeta IFRS-standardien mukaiseksi vain, jos se täyttää kaikki IFRS-standardien vaatimukset. Näitä IFRS-standardeja on 17 kappaletta, joiden lisäksi on 41 kappaletta IAS-standardia (International Accounting Standards). IAS-standardit säätelevät muun muassa tilinpäätöksen esittämistä ja vaihto-omaisuutta. Ensimmäinen IFRS-standardi alkaa kansainvälisten tilinpäätösstandardien ensimmäisestä käyttöönotosta, eli siitä, miten on meneteltävä siirryttäessä IFRS-standardien soveltamiseen. (IFRS www-sivut 2019.)

10 KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätöksen laadinnassa yhdistetään yksittäisten kirjanpitovelvollisten erillistilinpäätöksen tase, tuloslaskelma ja mahdolliset rahoituslaskelmat sekä liitetiedot laskemalla ne yhteen kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla. (Leppiniemi & Kaisanlahti 2018, 21-277.)

Konsernitilinpäätöksessä kokonaisuutta kuvataan yhtenä yrityksenä, johon kuuluu emoyritys ja sen tytäryritykset eli yhtiöt, yhdistykset ja säätiöt, joissa emoyrityksellä on Kirjanpitolain (KPL) 1:5:n mukainen määräysvalta. Emoyrityksellä on velvollisuus laatia konsernitilinpäätös. Tämä velvollisuus perustuu yritysmuotoon ja toisaalta liiketoiminnan harjoittamiseen. (Ahti, Tikkanen, Vierros & Viljanen 2008, 277-279.)

Laadintavelvollisuus syntyy joko kirjanpitolain tai asianomaisen kirjanpitovelvollisen oikeushenkilömuotoa koskevan erityislain, esimerkiksi osakeyhtiölain (OYL), osuuskuntalain (OKL) tai Säätiölain (SäätiöL) perusteella. Yleisesti ottaen laadintavelvollisuus ei koske pienkonsernia, jossa emo-yrityksenä on osakeyhtiö tai henkilöyhtiö, jossa kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä. (Ahti, Tikkanen, Vierros & Viljanen 2008, 278.; Osakeyhtiölaki 624/2006.; Osuuskuntalaki 421/2013.; Säätiölaki 487/2015.)

Emoyritys on aina velvollinen laatimaan konsernitilinpäätös, jos se on osakeyhtiö, avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä osakeyhtiö. Tai jos yritys on avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö. (Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620, 6 luku 1 §.)

KPL 6 luku 3 § säädetään neljästä poikkeuksesta, jolloin tytäryhtiöiden yhdistely konsernitilinpäätökseen voidaan jättää tekemättä:

1. Konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta katsoen yhdistelemättä jättäminen ei vaaranna oikean ja riittävän kuvan antamista.
2. Omistus tytäryhtiössä on lyhytaikaista ja tarkoitettu edelleen luovutettavaksi.
3. Tarpeellisia tietoja ei saada tilinpäätöksen laatimiselle säädettyssä määräajassa tai niiden tietojen hankkiminen aiheuttaisi kohtuuttomia menoja.
4. Merkittävät ja pitkäkestoiset rajoitukset estävät olennaisesti emoyritystä käyttämästä vaikutusvaltaa tytäryrityksessä.

(Kirjanpitolaki 30.12.2016/1620, 6 luku 3 §.)

Konsernitilinpäätös saadaan jättää tekemättä seuraavien poikkeuksien kohdalla:

1. Emoyrityksessä vähintään 9/10 omistusosuus.
 2. Emoyrityksen omistajat ovat antaneet suostumuksensa jättää laatimisen tekemättä.
 3. Emoyrityksen ja sen tytäryritysten tilinpäätöksen yhdistetään yrityksen konsernitilinpäätökseen ja se ilmoitetaan rekisteröitäväksi 3 luvun 9 §:n mukaan.
- (Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620, 6 luku 1 § 4 mom.)

Erillisyhtiöiden tilinpäätökset yhdistellään konsernitilinpäätöksen mukaiseksi noudattaen yhtenäistä laskentaperiaatetta. Lisäksi tulee noudattaa IFRS-sääntelyn mukaisia standardeja, joista voi olla maakohtaisia selvityksiä maakohtaisten laskentaperiaatteiden ja IFRS-standardien välillä. (Mäkelä, Reponen, Pohjonen & Honkamäki 2012, 107-108.)

Ennen tilinpäätösten yhdistämistä tiedot usein muokataan, joko tytäryhtiössä, tai vasta emoyhtiössä. Muutoksia tehdessä tulee olla tarkka säilyttääkseen aukottoman kirjausketjun (audit trail) laadun varmistamiseksi. Tärkeää yhdistämisessä on huomioida tytäryhtiön tilikauden poikkeaminen emoyhtiön tilikaudesta sekä valuuttaerot. Jos tytäryhtiön ja emoyhtiön tilikausi poikkeaa yli 3 kuukautta, on tytäryhtiön laadittava väli-tilinpäätös ennen yhdistämistä konsernitilinpäätökseen. Valuuttamääräiset tase-erät muunnetaan konsernitilinpäätökseen Suomen rahan määräisiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssin ja tuloslaskelmaerät tilikauden keskikurssin mukaan. (Mäkelä, Reponen, Pohjonen & Honkamäki 2012, 107-108.)

Valuuttaerojen vuoksi oman pääoman muuntaminen emoyhtiön kaltaiseksi aiheuttaa hankinta-ajankohdan jälkeen muuntoeroa, joka lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Muuntoeron muutos} = \frac{\text{Tytäryhtiön oma pääoma valuutassa 1.1}}{\text{Tilinpäätöspäivän valuuttakurssi}} - \frac{\text{Tytäryhtiön oma pääoma valuutassa 1.1}}{\text{Edellisen tilinpäätöksen valuuttakurssi}}$$

(Mäkelä, Reponen, Pohjonen & Honkamäki 2012, 108.)

11 MYYNTISAAMISTEN RAHOITUKSEN KÄSITTELY TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Myyntisaamisten rahoituksen käsittelyssä konsernitilinpäätöksessä tarkastellaan factoring- ja toimittajarahoitusta vuokralle ottajan näkökulmasta. Tämä on rajaamisen ja toimeksiantajan kannalta tärkeämpää, kuin tarkastella vuokranantajan näkökulmasta.

Kuten aikaisemmassa luvussa todettiin, konsernitilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan konsernitilinpäätöksen laadinta ohjeita ja konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyrityksen tilinpäätös. Suurkonsernin tulee sisällyttää konsernitilinpäätökseen konsernin rahoituslaskelma, joka sisältää selvityksen konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. (Kirjanpitolaki 6 luku 2 §, 30.12.2015/1620.)

11.1 Factoring

Factoring

Yrityksen myydessä myyntisaamisensa ne kirjataan pois taseen myyntisaamisista ja jos myynnin hinta on vähemmän kuin saatavien määrä niin sen erotus kirjataan tuloslaskelmaan rahoituskuluksi. (Rahoittamon www-sivut 2019.; Leppiniemi 2015.) Työssä esitetyissä kirjauksissa ei oteta huomioon arvolisäveroa eikä muita kirjauksia.

Myyntisaamisten myymisessä rahoitusyhtiö ostaa hyväksymistään myyntisaamisista kauppahintana tietyn prosentin niiden nimellisarvosta. Tämän jälkeen saamiset ja luottotappioriski siirtyvät rahoitusyhtiön omistukseen. Jos rahoitusyhtiö ei onnistu perimään ostamiaan saamisia kahden kuukauden kuluessa, yritys ostaa nämä saamiset takaisin ja maksaa niistä nimellisarvon. (Leppiniemi & Leppiniemi 2007, 419.) Esimerkkikirjauksessa on käytetty prosentuaalisena arvona 96% nimellisarvosta.

Factoringrahoituksen myyntikirjaukset tehdään seuraavasti:

1. Kun myydään rahoitusyhtiölle sen hyväksymät myyntisaamiset ja se maksaa sovitun kauppahinnan, sen kirjaus on per Pankkitili per Korkokulut ja muut rahoituskulut an Myyntisaamiset.
2. Kun ostetaan rahoitusyhtiöltä takaisin osa myyntisaamisista, sen kirjaus on per Myyntisaamiset an Pankkitili.

(Leppiniemi & Leppiniemi 2007, 419-420.)

Factoringrahoituksen myynnit kirjataan tiliristikoille seuraavasti:

Pankkitili		Myyntisaamiset	
1.	96 000	1.	100 000
2.	2000	2.	2000

Korkomenot ja muut rahoituskulut	
1.	4 000

Kuvio 1. Factoringrahoituksen myynti.

Myyntisaamisten luotottamisessa myyntisaamiset säilyvät factoringrahoitusta käyttävän yrityksen taseessa myyntisaamisina ja factoringluotto kirjataan vieraaseen pääomaan lyhytaikaisena velkana sekä mahdolliset siitä aiheutuvat kulut ovat tuloslaskelman kuluja. Vakuutena käytettävät myyntisaamiset esitetään taseen liitetiedoissa. (Leppiniemi 2015.; yritystulkin www-sivut 2019.)

Factoringrahoituksen luotottamiskirjaukset tehdään seuraavasti:

1. Kun rahoitusyhtiölle siirretään myyntisaamiset, sen kirjaus on per Factoring-saamiset an Myyntisaamiset.
2. Kun saadaan rahoitusyhtiöltä ennakko velaksi, sen kirjaus on per Pankkitili an Factoring-luotto.
3. Kun saadaan rahoitusyhtiöltä asiakkaiden suoritukset, sen kirjaus on per Pankkitili an Factoring-luotto. Lisäksi kun rahoitusyhtiö veloittaa korkoa ja/tai muita palkkioita, sen kirjaus on per korkokulut ja muut rahoituskulut an Factoring-luotto.
4. Kun asiakkailta saadaan suoritukset, sen kirjaus on per Factoring-luotto an Factoring-saamiset.

(Leppiniemi & Leppiniemi 2007, 417-418.)

Factoringrahoituksen luotottaminen:

Factoring-saamiset		Myyntisaamiset		Pankkitili	
1.	100 000	1.	100 000	2.	80 000
4.	95 000			3.	50 000

Factoring-luotto		Korkokulut	
2.	80 000	3.	2 000
3.	50 000		
	2 000		
4.	95 000		

Kuvio 2. Factoringrahoituksen luotottaminen.

11.2 Toimittajarahotus

Toimittajarahotusmallissa toimittajayritys lähettää toimittamastaan tuotteesta tai palvelusta laskun ostajayritykselle. Ostajayrityksen on hyväksyttävä lasku, jonka jälkeen

mukana oleva pankki maksaa myyjälle saatavat heti muutaman päivän sisällä. Ostajayritys maksaa tietojärjestelmien pystyttämisestä ja toimittajayritys maksaa rahoitettavasta laskusta vuosikorkoa. (Simola 2015.)

Toimittajarahoitus toimittajan näkökulmasta on saatavien osto, eli se ei ole luottopohjainen tuote. Toimittaja voi kuitata nämä saatavat kokonaan pois saatavistaan. (Pato-vuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

12 MYYNTISAAMISTEN RAHOITUKSEN KÄSITTELY IFRS-STANDARDIEN MUKAAN LAADITUSSA KONSERNITILINPÄÄTÖKSESSÄ

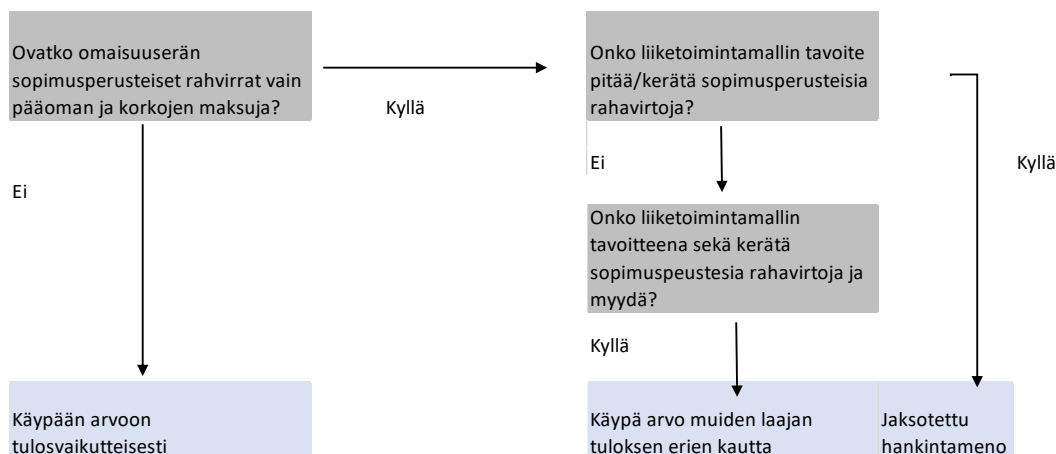
Kansainvälisten tilinpäätösstandardien ensimmäistä käyttöönottoa säätelee IFRS 1-standardi. Standardi määrittelee menettelytavat, joita yrityksen tulee noudattaa hyväksyessään standardit ensimmäistä kertaa tilinpäätöksen laatimisessa. (Iasplussan www-sivut 2019.)

IFRS 9-standardi käsittelee rahoitusinstrumenttien kolmea osa aluetta: velkojen ja sijoitusten luokittelua ja arvostamista, arvonalennusta sekä suojauslaskentaa. (Nurmo 2016.) IFRS 9-standardin huomioiminen on olennaista, koska se määrittelee milloin yritys saa kirjata saatavat pois taseestaan. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Edellä mainitun standardin sääntöjen mukaan myyjä myy saatavansa rahoittajalle ja samalla siirtyy luottoriski. Rahoittaja voi kuitenkin periä myyjältä vastuuprosentin, jos saatavaa ei makseta ja tämä tulkitaan korvaukseksi koituneesta luottotappiosta ja tämän nojalla saatava voidaan edelleen kirjata pois taseesta noudattaen standardien mukaista käytäntöä. (KPMG 2019.) Luototustuotteessa myyjällä säilyy riski ja näin ollen saatava pidetään taseessa. (Patovuori henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu yhteisön itsensä määrittelemiin liiketoimintamalleihin ja sijoitusten sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Nämä kolme luokitteluryhmää ovat: jaksotettu hankintameno, käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypä arvo tulosvaikutteisesti. (Suomela & Tolvanen 2014.)

Tämän luokittelun pohjalta voidaan tiivistetysti todeta, että jaksotetun hankintamenon mukaan luokitellaan omaisuuserät, jotka koostuvat pääoman takaisinmaksusta ja maksetuista koroista. (KPMG 2014.)

Kuvio 3. Rahoitusvaroihin sisältyvien velkainstrumenttien luokittelu (Sundvik 2014.)

Jaksotetulla hankintamenolla tarkoitetaan määrää, jossa rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettu kirjanpidossa, kuitenkin lyhennyksillä vähennettynä. Lisäksi siihen lisätään tai vähennetään alkuperäisen ja erääntyvän määrän välisestä erotuksesta kertyneet, efektiivisen koron menetelmää käyttämällä saadut hankintamenot ja erä oikaisetaan, vähennyskirjauksilla jos mahdollista, jotka tulevat arvonalenemisesta tai maksun saamattomuudesta. (Vehmanen 2012.)

Toimeksiantajayrityksessä IFRS 9 liittyy jaksotettuun hankintamenomenetelmään. Myyntisaamisten käsittelyn ennakkolaskennan osalta tehdään niin sanottu varausmatriisi luottotappioiden ennakkointia varten. (Anttila henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Seuraavassa tase-erät, joihin liittyy toimenpiteitä, kun edetään IFRS 9 mukaan.

Tase-erä	Vaikutus	Huomioitavaa
Rahoitusvarat		
Myyntisaamiset	<ul style="list-style-type: none"> Myyntisaamiset kirjataan hankintameno. IFRS 9:n mukaan myyntisaamiset ovat rahoitusinstrumentteja ja niistä tulee huomioida odotettu luottotappio raportointikausittain. Odotettu luottotappio lasketaan yksinkertaistetulla mallilla hyödyntäen varausmatriisia. Odotetun tappion määrä kirjataan saamisen vähennyksenä tulokseen odotettujen luottotappioiden tuloserään. 	<ul style="list-style-type: none"> Odotetun luottotappion kirjaaminen on FAS-mallista poikkeava kirjaustapa. Odotettujen luottotappioiden osalta myyntisaamisista voidaan huomioida mahdolliset factoring-sopimukset ym. luotonlaatua parantavat seikat. Varausmatriisin tulee perustua historialliseen dataan ja näkemykseen mahdollisesta luottotappioiden määrästä. Vaikutus taseeseen ja tulokseen: ei merkittävä.

Kuvio 4. Myyntisaamisten toimenpiteet toimeksiantajan yrityksessä. (Anttila henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Tase-erä	Vaikutus	Huomioitavaa
Rahoitusvelat		
Factoring sopimukseen liittyvä luottolimiitti	<ul style="list-style-type: none"> Konsernilla on lyhytaikaisia luottolimiittisopimuksia jotka ovat nostettavissa tarvittaessa ja maksettaessa milloin vain. Nämä liittyvät yhtiön factoring sopimuksiin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ei merkittävää vaikutusta IFRS-käyttöön otolla. Nämä käsitellään lyhytaikaisina velkoina.

Kuvio 5. Factoring sopimukseen liittyvän luottolimiitin toimenpiteet toimeksiantajan yrityksessä. (Anttila henkilökohtainen tiedonanto 2019.)

Seuraavassa kuviossa on havainnollistettu esimerkinomaisesti varausmatriisin käyttö. (Halonen ym. 2017, 307.) Varausmatriisissa myyntisaamisten arvona on 6.000 000€.

	Tämä hetki	1-30 päivää viivästynyt	31-60 päivää viivästynyt	61-90 päivää viivästynyt	yli 90 päivää viivästynyt
Laininlyöntiaste	0,0 %	1,0 %	2,0 %	5,0 %	15,0 %

Euroa	Bruttokirjanpitoarvo	
Tämä hetki	4 500 000	0,0
1-30 päivää viivästynyt	800 000	8 000
31-60 päivää viivästynyt	400 000	8 000
61-90 päivää viivästynyt	100 000	5 000
yli 90 päivää viivästynyt	200 000	30 000
	6 000 000	173 700

Kuvio 6. Luottotappioiden varausmatriisi.

Seuraavassa kuviossa on havainnollistettu esimerkinmukaisesti varausmatriisi, huomioiden factoringin osuus. Tässä tapauksessa factoringin osuus on 80% ja myyntisaamisten arvona on 4.000 000€.

	Tämä hetki	1-30 päivää viivästynyt	31-60 päivää viivästynyt	61-90 päivää viivästynyt	yli 90 päivää viivästynyt
Laiminlyöntiaste	0,0 %	1,0 %	2,0 %	5,0 %	15,0 %

Euroa	Bruttokirjanpitoarvo	
Tämä hetki	400 000	0,0
1-30 päivää viivästynyt	200 000	2 000
31-60 päivää viivästynyt	50 000	1 000
61-90 päivää viivästynyt	50 000	2 500
yli 90 päivää viivästynyt	100 000	15 000
	800 000	20 500

Kuvio 7. Luottotappioiden varausmatriisi, huomioiden factoringin osuus 80%.

Varausmatriisia voidaan tarkastella segmenttitarkkuudella. Segmenttejä on seuraavat: resurssit, digitaaliset ratkaisut, suunnittelu sekä valmistus ja muu liikevaihto.

13 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

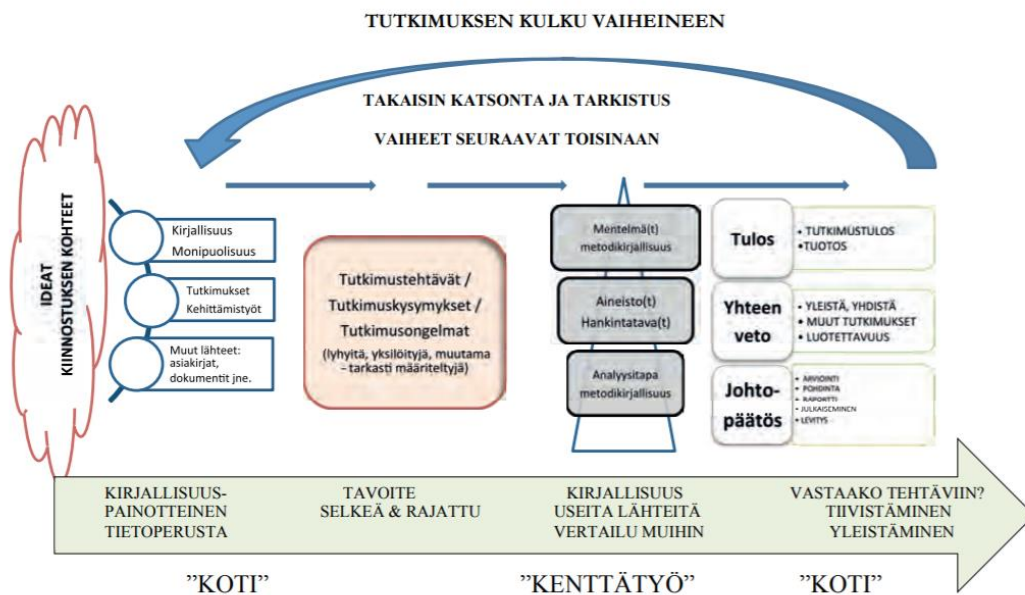
13.1 Tulosten pohdinta ja johtopäätökset

Tässä tutkimuksessa IFRS-standardiston IFRS 9 liittyy työhön, koska se käsittelee jaksoitettua hankintamenomenetelmää. Varausmatriisista selviää, että factoringrahoitusta käyttäessä yrityksen oma luottotappioriski pienenee ja siirtyy ostajalle. Luottotappioiden varausmatriisissa ja luottotappioiden varausmatriisissa, jossa huomioitu factoringosuus on käytetty samaa myyntisaamisten arvoa ja laiminlyöntiastetta sekä toisessa varausmatriisissa on otettu huomioon factoringrahoituksen osuus 80%. Vertailemalla varausmatriiseja voidaan havaita factoringrahoituksen asteen vaikutus luottotappioiden laskentaan.

13.2 Opinnäytetyöprosessi

Työni tutkimuskohteena on myyntisaamisten eri rahoitusvaihtoehdot, sekä miten IFRS-standardit vaikuttavat konsernin tilinpäätökseen. Myyntisaamisten rahoitusvaihtoehdoista tutkimuskohteena on factoringrahoitus (luototus ja myynti) sekä toimittajarahaus. Sain tämän aiheeni toimeksiantajalta ja he päätyivät aiheeseen sen ajankohtauuden vuoksi tulevaisuutta ajatellen.

Tutkimustyön ensisijaisena tavoitteena on uuden tiedon tuottaminen, mikä voi johtaa esimerkiksi toiminnan kehittämiseen ja innovaatioihin. Tutkimuksen vaiheet voivat vaihdella tutkimusotteen myötä, esimerkiksi tutkimustehtävät voidaan kirjoittaa työhön heti johdannon jälkeen ennen teoria osuutta. (Salonen 2013, 10.) Tutkimustyönsäni päädyin edellä mainittuun ratkaisuun.

Kuvio 8. Tutkimuksen kulun vaiheet. (Salonen 2013, 10.)

Toteutin oman tutkimukseni tapaustutkimuksena, koska tavoitteena oli tuottaa toimeksiantajalle tarkkaa ja yksityiskohtaista tietoa myyntisaamisten rahoitusvaihtoehtoista sekä IFRS-standardiston mahdollisesta vaikutuksesta tilinpäätökseen. Tapaustutkimus sopi mielestäni työhön parhaiten eri tutkimusstrategioista.

Opinnäytetyöprosessi alkoi joulukuussa 2018. Tällöin sain suuntaa antavan aiheen toimeksiantajalta ja aiheen lopulliset rajat muotoutuivat prosessin edetessä. Ideat kohdistuivat factoringrahoituksen ja toimittajarahoituksen vertailemiseen. Toimittajarahoituksesta on niukasti tietoa saatavilla. Toimittajarahoituksen selvittämiseen tarkemmallalla tasolla käytin paljon aikaa. Kyselin esimerkiksi toimittajarahoituksen kirjaamisesta kirjanpitoon monesta eri paikasta, mutta asiaan ei tullut ratkaisua. Saattaa olla, että asian on vielä niin uusi ja epäselvä, etteivät halunneet antaa yksiselitteistä ja varmaa vastausta. Tämän vuoksi painotin työtä enemmän factoringrahoitukseen ja IFRS-standardiston vaikutuksiin ja näiden havainnollistamiseen.

Aloitin tutkimukseni teoriaosuuksilla, koska aiheet ovat mielestäni hankalia ja vaativat tarkempaa avaamista ennen niiden syvempää tutkimista. Varmistaakseni asioiden oikeellisuuden olen käyttänyt runsaasti eri lähteitä, kuten kirjoja, internet-sivustoja sekä henkilölähteitä.

Vuoden 2019 alussa oli ensimmäinen tapaaminen toimeksiantajan kanssa, jolloin työni sisällön kartoitus toimeksiantajan toiveista selkiytyi. Samoihin aikoihin tapasin opinnäytetyönohjaajan, jolloin myös koulun vaatimukset selkiytyivät. Opponoinnin suoritin saman vuoden alkukevällä ja myöhemmin loppukevällä suoritin oman seminaarin, jolloin työlleni oli jo selvät suunnitelmat sen loppuun viemiseksi.

13.3 Validiteetti ja reliabiliteetti

Validiteetilla ja reliabiliteetilla tarkastellaan aineiston ja tutkimuksen luotettavuutta. Reliabiliteetissa tarkoitetaan luotettavuutta ja toistettavuutta. Validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksessa käytetyn menetelmän kykyä mitata sitä, mitä sillä on määränä mitata. (kyvyt [www-sivut](#) 2019.)

Opinnäytetyön validiteetti eli pätevyys toteutuu, koska työn teoreettinen ja käytännöllinen osuus tukevat toisiaan. Lisäksi tutkimus on tehty perusteellisesti ja saadut tulokset ja päätelmät kohtaavat toisensa.

Reliabiliteetin varmistamiseksi olen tarkastellut eri ihmisten ja lähteiden näkökulmia sekä vertaillut monesta aineistosta saatua samaa tietoa keskenään. Esimerkiksi varausmatriisin myyntisaamisten arvon ja laiminlyöntiasteen vaihtuminen ei vaikuta luottotappioriskin tuloksiin. Olettaen tietenkin, että factoringaste pysyy samana.

13.4 Ammatillinen kehitys, jatkotutkimus -ja kehittämisideat

Ammattitaitoni kehittyi koko opinnäytetyöprosessin ajan. Työtä aloittaessani osaamiseni aiheesta oli melko vähäinen, sillä opetussuunnitelmaamme ei sisältänyt juurikaan aihepiirin opintoja. Tietoperustani ja ymmärrykseni laajentui myyntisaamisten rahoituksen ja IFRS-standardiston osalta, sekä luottotappioriskin mittauksessa käytettävän varausmatriisin käyttö tuli tutuksi. Myyntisaamisten rahoitusvaihtoehtojen ja IFRS-standardiston mukaisen tilinpäätöksen ymmärtäminen tukevat työelämässä menestymistä.

Tutkimuksesta saadut tulokset antavat toimeksiantajalle ajankohtaista tietoa eri rahoitusvaihtoehtojen ja IFRS-standardiston vaikutuksesta tilinpäätökseen. Saadut tulokset ja niistä tekemäni pohdinta avaa mahdollisuuksia jatkotutkimusaiheille. Mielestäni mielenkiintoista olisi tutkia toimittajarahoitusta syvällisemmin ja factoringrahoituksen luotottamisen, factoringrahoituksen myynnin ja toimittajarahoituksen vaikutusta konsernintilinpäätökseen.

Kehittämisideoita tästä työstä on vaikea antaa, koska tilinpäätöksen laadintaa säätelee muun muassa kirjanpitolaki, osakeyhtiölaki, osuuskuntalaki, säätiölaki sekä eri säädökset. Työn tavoitteena ei ollut tuottaa toimeksiantajalle kehitysehdotusta vaan vertailu myyntisaamisten eri rahoitusvaihtoehdoista.

LÄHTEET

- Aaltio-Marjosola, I. 1999. Iris Aaltio: Case-tutkimus metodisena lähestymistapana. Teoksessa Metodix. Viitattu 24.9.2019. <https://metodix.fi/2014/05/19/aaltio-marjosola-casetutkimus/>
- Ahti, A., Tikkanen, R., Vierros, H. & Viljanen, J. 2008. Konsernitilinpäätös. 4. uud. p. Helsinki: Tietosanoma.
- Alma Talentin www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/current-ratio>
- Alma Talentin www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/tehokkuus/myyntisaamisten-kiertoaika>.
- Anttila, A. 2019. Group Accounting Manager, Enersense International Oyj. Pori. Henkilökohtainen tiedonanto 24.9.2019.
- Danske Bankin www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.rahoitamoo.com/factoring-rahoitus/>
- Dieter, C. & Ludenbach, N. IFRS Essentials. 2013. Wiley. Viitattu 24.9.2019. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/samk/detail.action?docID=1158415>
- Edisten www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://ediste.fi/news/toimittajarahoituskaiikki-hyotyvat/>
- Enersensen www-sivut. 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.enersense.fi/fi/etusivu>
- Entrepreneurin www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.entrepreneur.com/encyclopedia/factoring>
- Eriksson, P. & Koistinen, K. 2014. Monenlainen tapaustutkimus. Helsinki: Kuluttajatutkimuskeskus 2014. Viitattu 24.9.2019. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/153032>
- Finance Linkin www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.financelink.fi/palvelut/rahoitussanastoa>
- Halonen, J., Jaatinen, I., Jalkanen-Steiner, J., Johansson, N., Lähdemäki, J., Mäkinen, K., Pyykönen, R-L., Rantanen H., Sundvik P., Suomela, M., Toivonen P., Torkkel, T., Tomiainen, T., Tuomala, M., Uttula, S. 2017. IFRS- käytännön käsikirja. 4. uud. p. Edita Publishing Oy.
- Iasplussan www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs1>
- IFRS-säätiön www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.ifrs.org/about-us/who-we-are/>

IFRS-säätiön www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.ifrs.org/supporting-implementation/supporting-materials-for-the-ifrs-for-smes/>

IFRS-säätiön www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-1-first-time-adoption-of-ifrs/>

Ihamäki, T. 2018. Kirjanpito- ja tilinpäätöskäytännöt. Teoksessa Directors' Institute Finland. Viitattu 24.9.2019. <https://dif.fi/osa/kirjanpito-ja-tilinpaatoskaytannot/>

Kauppalehden www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.kauppalehti.fi/yritykset/yritys/enersense+international+oyj/06097667>

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336

KPMG Advisory N.V. 2018. Teoksessa Invoice Factoring IFRS 9 update. Viitattu 24.9.2019. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/nl/pdf/2018/advisory/invoice-factoring-ifrs-9-update.pdf>

Kyvyt www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://kyvyt.fi/view/artefact.php?artefact=304009&view=72174>

Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 18.1.2013/30.

Leppiniemi, J. 2015. Yritysrahoitus ja kirjanpito. Tilisanomat 4/2015. Viitattu 24.9.2019. <https://tilisanomat.fi/kirjanpito/yritysrahoitus-ja-kirjanpito>

Leppiniemi, J. & Kaisanlahti, T. 2018. Tilinpäätäjän käsikirja. 4. uud. p. Helsinki: Alma Talent.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2007. Oikeat ja riittävät kirjaukset. 6. uud. p. Helsinki: WSOYpro.

Länsisyrjä, H. & Hokkanen S. 2014. OpusCapitalta ratkaisu yrityksen maksuaikahaasteisiin. Viitattu 24.9.2019. <https://news.cision.com/fi/opuscapita/r/opuscapitalta-ratkaisu-yrityksen-maksuaikahaasteisiin,c9693903>

Mäkelä, L., Reponen, M., Pohjonen, S. & Honkamäki, T. 2012. Konsernitilinpäätöksen laadinta. 3. uud. p. Helsinki: Sanoma Pro.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2016. Yritysrahoitus. Helsinki: Edita. Viitattu 24.9.2019. <https://www.ellibslibrary.com/book/978-951-37-6421-0>

Nordea Rahoituksen www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.nordearahoitus.fi/yritysassiakkaat/palvelumme/myyntisaatavaraohitus/>

Nurmo, P. Rahoitusinstrumentit – Uuden IFRS 9-Standardin keskeinen sisältö. 20.12.2016. Viitattu 24.9.2019. <https://www.suomentilintarkastajat.fi/blogi/talouden-ammattilaisille/rahoitusinstrumentit-uuden-ifrs-9-standardin-keskeinen-sisalto>

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2015. Kehittämistyön menetelmä: Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3. uud. p. Sanoma Pro.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624

Osuuskuntalaki 14.6.2013/421

Patovuori, T. 2019. Global/Local Product Manager, Nordea Bank Oyj. Helsinki. Henkilökohtainen tiedonanto 24.9.2019.

Rahoittamon www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.rahoittamo.com/factoring-rahoitus/>

Rantakoski, T. 2018. Pitkät maksuajat haittaavat joka kolmatta yritystä – ”Pienyrittäjälle ne ovat kohtuuttomia”. Viitattu 24.9.2019. <https://www.yrittajat.fi/uutiset/599534-pitkat-maksuajat-haittaavat-joka-kolmatta-yritysta-pienyrittajalle-ne-ovat#8470d735>

Roine, S. 2005. Opas IFRS-standardien vaikutuksista. Viitattu 24.9.2019. http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2012/01/1117-IFRS-opas_suomi.pdf

Rosenthalincin www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <http://www.rosenthalinc.com/factoring>

Saastamoinen, J. 2014. OpusCapita kehitti uuden pk-rahoitusmallin. Viitattu 24.9.2019. <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/opuscapita-kehitti-uuden-pk-rahoitusmallin/01720261-9dc7-3508-9040-0dbb63721df3>

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Turun ammattikorkeakoulu.

Simola, K. 2015. Pk-yrityksille uusi rahoitusmalli: Nopeammin käyttöpääomaa lyhyemmällä maksuajalla. Viitattu 24.9.2019. <https://www.yrittajat.fi/uutiset/493597-pk-yrityksille-uusi-rahoitusmalli-nopeammin-kayttopaaomaa-lyhyemmalla-maksuajalla>

Sundvik, P. 2014. Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit- standardi. Viitattu 24.9.2019. https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/fi/pdf/2017/01/IFRS-View-2014_final.pdf

Suomela, M. & Tolvanen, M. 2014. IFRS View. Viitattu 24.9.2019. https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/fi/pdf/2017/01/IFRS-View-2014_final.pdf

Suomela, M. & Jaatinen, I. 2016. IFRS for Smes- standardi ja uudistettu kirjanpitolaki. Teoksessa IFRS view – Uusia tuulia IFRS-rintamalla. Viitattu 24.9.2019. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2016/05/IFRS-View-2016-Secured.pdf>

Suomen Perintätoimiston www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.suomenpt.fi/erapaiva/>

Svean www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://blog.svea.fi/kenelle-factoring-rahoitus-sopii>

Säätiölaki 24.4.2015/487

Talponen, H. 2002. Hallitse myyntisaamiset. Helsinki: WSOY.

Tepora, J. 2013. Rahoitusmuodot ja vakuudet. Helsinki: Lakimiesliiton kustannus.

Vehmanen, P. 2012. Numeroiden takana: IAS ja IFRS: Rahoitusinstrumentit. Viitattu 24.9.2019. <http://numeroidentakana.blogspot.com/2013/03/ias-ja-ifrs-rahoitusinstrumentit.html>

Visman www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/f/factoring/>

Yritystulkin www-sivut 2019. Viitattu 24.9.2019. <https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/toimiva-yrittaja/rahoitus/kayttopaaoma/>